

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobců: a) A. S.
b) O. S.
c) Y. S.
d) M. S.

všichni státní příslušnost Ukrajina

všichni toho času pobytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64
Havířov-Dolní Suchá

žalobci c) a d) zastoupeni žalobkyní b) jakožto zákonnou zástupkyní

všichni zastoupeni advokátkou Mgr. Beatou Kaczynskou

sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

Shodu s prvopisem potvrzuje

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2020, č. j. OAM-1156/ZA-ZA11-LE26-2019 a o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2020, č. j. OAM-1155/ZA-ZA11-LE26-2019, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokátky Mgr. Beaty Kaczynské **se určuje** částkou 24.732 Kč, která ji bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 5. 3. 2020, č. j. OAM-1156/ZA-ZA11-LE26-2019 a rozhodnutím ze dne 5. 3. 2020, č. j. OAM-1155/ZA-ZA11-LE26-2019 žalované Ministerstvo České republiky zastavilo řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobcům podle ust. § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) pro nepřípustnost těchto žádostí podle ust. § 10a písm. e) téhož zákona. V odůvodnění svých rozhodnutí žalovaný uvedl, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou podal žalobce a) a žalobkyně b) jménem svým a jménem nezletilých žalobců c) a d) dne 21. 12. 2019 jsou v pořadí již druhými žádostmi. Důvody uváděné v těchto žádostech spočívající v tom, že se žalobce a) v červenci 2019 měl dozvědět, že jej na Ukrajině hledají příslušníci praporu, a to kvůli účasti v referendu o odtržení samozvané Doněcké lidové republiky od Ukrajiny v roce 2014 hodnotil žalovaný jako skutečnost, o které se měl žalobce a) zmínit již v rámci předchozího řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tuto skutečnost navíc považoval za značně nevěrohodnou, jelikož žalobce a) nebyl schopen si ani vzpomenout, kdy k tomuto referendu mělo dojít, a pokud by se toto referendum skutečně pořádalo a žalobce by byl z tohoto důvodu ohrožován ukrajinskými nacionalisty, pak s těmito skupinami nepřišel do kontaktu od roku 2014 do srpna 2018, kdy vycestoval z Ukrajiny. Žalovaný tak dospěl k závěru, že takto tvrzená nová skutečnost nemůže představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, tj. skutečnost, která nebyla bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů udělení národní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a zároveň svědčí o tom, že by žalobci mohli být vystaveni pronásledování či nebezpečí vážné újmy podle zákona o azylu.
2. Žalobci proti uvedeným rozhodnutím podali včasné žaloby, ve kterých vytýkali žalovanému porušení ust. § 3 zákona č. 35/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Své žaloby nijak konkrétně nezdůvodnili a v podaných žalobách požádali, aby jim pro řízení o jejich žádostech o udělení mezinárodní ochrany byl ustanoven zástupce z řad advokátů. Usnesením ze dne 16. 4. 2020, č. j. 18 Az 17/2020-21 krajský soud jejich žádostem vyhověl a zároveň ustanovenou právní zástupkyni vyzval k doplnění žalob žalobců. Podáním ze dne 24. 4. 2020 právní zástupkyně žalobců doplnila

jejich žaloby tak, že žalobci uvedli skutečnosti, které vůbec v předchozím správním řízení neuvedli, tj. obavy, které o nich vyvolaly informace získané od bratra žalobce a) z července 2019 a ze kterých vyplývá, že tento žalobce je hledán příslušníky skupiny AZOV v souvislosti s jeho dřívějšími aktivitami při organizaci referenda. Tyto informace odůvodňují obavy žalobce a) a žalobkyně b) jako jeho manželky i jejich dětí z hrozící vážné újmy v případě návratu na Ukrajinu. Úkolem žalovaného ve správním řízení bylo opatřit si dostatek podkladů pro posouzení, zda tyto důvody naplňují předpoklady uvedené v ust. § 11 a) odst. 1 zákona o azylu. Žalovanému žalobci vytýkají, že neshledává důvody pro provedení pohovoru se žalobcem a) za situace, kdy následně vyhodnotil tvrzení tohoto žalobce jako nevěrohodná, resp. smyšlená. Podle žalobců nebyly splněny podmínky ust. § 23 odst. 2 zákona o azylu, dle něhož se ve správním řízení pohovor neprovádí v případě, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany a není-li pohovor nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Podle jejich názorů bylo tedy v zájmu zjištění stavu věci provedení pohovoru nezbytné. Žalobci se proto domáhali zrušení napadených rozhodnutí žalovaného a), vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žalob žalobců jako nedůvodných.
4. Krajský soud vycházel z napadených rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2020, č. j. OAM-1156/ZA-ZA11-LE26-2019 a č. j. OAM-1155/ZA-ZA11-LE26-2019 a z připojených správních spisů žalovaného týčž čísel jedacích, z připojených spisů zdejšího soudu sp. zn. 63 Az 16/2019 a 63 Az 17/2019, a poté dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné. V řízení o žalobách žalobců vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadená rozhodnutí přezkoumal v rámci uvedených žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojených správních spisů žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že nynější žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce a) dne 21. 12. 2019. Při poskytnutí údajů k této žádosti žalobce a) dne 2. 1. 2020 uvedl, že se politicky nikdy neangažoval, ale v roce 2014 se zúčastnil referenda, které prováděla Doněcká lidová republika, když se chtěla oddělit od Ukrajiny. Měsíc si přesně nepamatuje, bylo to v roce 2014, asi na jaře. Žalobce pracoval pro oddělení od Ukrajiny. Na dotaz, jaký je jeho důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že tyto důvody jsou stejné, jak uváděl již při minulé žádosti a přidaly se k tomu i jiné skutečnosti spočívající v jeho účasti na referendu. Kvůli tomu jej hledají příslušníci skupiny AZOV. Neví, proč je 4 roky nehledali, a teď jej začali hledat. Není v žádné evidenci, není nikde registrován, ale asi to na něj někdo řekl. Z jejich skupiny, která vedla referendum, jsou 2 lidé ve vězení a 3 lidé jsou neznámo kde. Jeho bratr byl zastaven na block postu, jsou si velmi podobní a mají stejná příjmení. Poté viděli, že to není žalobce a pustili ho. Stalo se to asi v červenci 2019 a bratr mu to pak zavolal. Žalobce neví, co se všechno může stát, pokud se vrátí na Ukrajinu. Myslí si, že hledají takové lidi jako on, aby je pak mohli vyměnit za své zajatce, protože v Doněcku jsou zajatí lidé z Ukrajiny a naopak. Válka na Ukrajině stále pokračuje a nic se tam nezměnilo od té doby, co odjel. Všechny jeho důvody žádosti o mezinárodní ochranu souvisejí s bezpečnostní situací na Ukrajině a válkou.
6. Z obsahu správního spisu žalobkyně b) krajský soud zjistil, že rovněž podala žádost o mezinárodní ochranu dne 21. 12. 2019. Tato žalobkyně v rámci poskytnutí údajů k žádosti

o mezinárodní ochranu uvedla dne 2. 1. 2020, že důvody této žádosti má stejné jako při žádosti minulé. O mezinárodní ochranu žádají kvůli bezpečnostní situaci na Ukrajině a válce. K tomu se nyní přidaly i další důvody, kdy se v červenci 2019 dozvěděli od manželova bratra, že manžela, tedy žalobce a), hledají jako separatistu, který se zúčastnil referenda. Hledá ho nějaké vojenské seskupení asi AZOV. Kvůli tomu zadrželi manželova bratra na block postu v Doněcké oblasti na území pod kontrolou Ukrajiny. Propustili ho, až když zjistili, že to není manžel žalobkyně b) a jeho bratr. Bojí se o manžela, když hledají jeho, týká se to celé rodiny. Ona sama se žádného referenda neúčastnila.

7. Součástí správního spisu žalovaného ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce a) je i fotokopie fotodokumentace ve věci jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V ní bylo zjištěno, že první žádost podal tento žalobce dne 30. 9. 2018, přičemž jako důvody této žádosti uváděl obavu válečného konfliktu probíhajícího na východě Ukrajiny a s ním související zhoršenou bezpečnostní situaci v městě bydliště, obavy z nevráživosti kvůli svému původu a také Doněcké důvody spojené s problémy se zajištěním bydlení a především potřeba aktualizace svého pobytu na území České republiky za účelem zajištění lepší budoucnosti dítětem. O této žádosti rozhodl žalovaný dne 22. 2. 2019 tak, že žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany neudělil.
8. Z obsahu připojeného správního spisu ve věci žádosti žalobkyně b) krajský soud dále zjistil, že tato žalobkyně podala první žádost o udělení mezinárodní ochrany rovněž 30. 9. 2018. Jako důvody své i nezl. dětí uváděla obavy ze situace a ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, kde bydleli poblíž bojové linie, případnou nevoli ze strany občanů v ostatních částech Ukrajiny a snahu o legalizaci pobytu v České republice pro sebe a své nezl. děti. I tato žalobkyně uvedla ekonomické důvody žádosti. O žádosti této žalobkyně a jejich nezl. dětí rozhodl žalovaný tak, že rozhodnutím ze dne 22. 2. 2019 žádnou z forem mezinárodní ochrany těmto žalobcům neudělil.
9. Ze spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 63 Az 16/2019 bylo dále zjištěno, že žalobci proti uvedeným rozhodnutím žalovaného o jejich prvních žádostech o udělení mezinárodní ochrany podali žaloby, o kterých Krajský soud v Ostravě rozhodl rozsudkem ze dne 18. 6. 2019, č. j. 63 Az 16/2019-85 tak, že žaloby zamítl. Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě podali žalobci kasační stížnost, kterou podáním ze dne 28. 8. 2019 vzali zpět a řízení o této kasační stížnosti bylo usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2019 zastaveno.
10. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li ji cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.
11. Podle ust. § 11a odst. 1 zákona o azylu, podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které:
 - a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení,
 - b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo, že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

12. Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
13. Podle žalobců žalovaný pochybil ve svých rozhodnutích, že porušil ust. § 3 správního řádu, neboť nezjistil řádně stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Zásadním žalobním bodem žalobců bylo to, že v nynějším řízení o jejich žádostech o udělení mezinárodní ochrany uvedli nové skutečnosti týkající se informace od bratra žalobce a), který jim v červenci 2019 měl sdělit, že žalobce a) je hledán příslušníky skupiny AZOV, a to v souvislosti s jeho dřívějšími aktivitami při organizaci referenda. Tyto nové informace odůvodňují obavy jak žalobce a) tak i žalobkyně b) jakožto jeho manželky a jejich dětí z hrozící vážné újmy v případě návratu na Ukrajinu. Při hodnocení toho, zda se v tomto případě jedná o „novou skutečnost“, nemůže krajský soud, obdobně jako žalovaný, pominout, že žalobce a) se podle své výpovědi v rámci poskytnutí údajů žádosti o mezinárodní ochranu měl tohoto referenda zúčastnit v roce 2014 a že se tedy jednalo o skutečnosti, které mu musely být známy ještě v předchozím azylovém řízení; rozhodně se nejedná o skutečnosti, které nemohl bez svého zavinění v původním řízení uvést, a bylo pouze jeho vlastním zaviněním, že tyto údajně nové skutečnosti neuvedl a nebyly proto předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím správním řízení. Krajský soud s ohledem na údaje sdělené žalobcem a) musí souhlasit s žalovaným také v tom, že jím uváděné nové skutečnosti jsou značně nepravděpodobné už s ohledem na to, že se měly uskutečnit na jaře roku 2014, přičemž žalobce a) s manželkou a nezletilými dětmi opustili Ukrajinu až v roce 2018. K tomu v rámci poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že neví, proč jej 4 roky nehledali a teď jej hledat začali. Žaloba je proto v této části nedůvodná.
14. Podle žalobců žalovaný pochybil v tom, že neshledal důvody pro provedení pohovoru s žalobcem a) za situace, kdy vyhodnotil jeho tvrzení za nevěrohodná, resp. smyšlená. Pakliže měl žalovaný v tomto směru pochybnosti, měl s ním provést pohovor za účelem objasnění rozporu ve vztahu ke skutečnostem, které posoudil jako nevěrohodné. Napadená rozhodnutí jsou proto podle žalobců založena na neúplném, resp. nesprávném zjištění stavu věci. Podle ust. § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu se pohovor za účelem zjištění stavu věci neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Z obsahu obou připojených správních spisů v tomto směru krajský soud zjistil, že žalobcům byla žalovaným dána možnost vyjádřit se k důvodům svých žádostí o udělení mezinárodní ochrany v rámci poskytnutí údajů k těmto žádostem dne 2. 1. 2020, kdy byli k důvodům žádosti výslovně dotázáni. Své důvody mohli žalobci také uvést v rámci seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Tyto možnosti, jak vyplynulo ze správních spisů, žalobce a) nevyužil. K seznámení s podklady se nedostavil a žalobkyně b) při něm uvedla, že se s obsahem těchto podkladů seznámit nechce a že v současné době nemá nic, co by chtěla navrhnout k doplnění podkladů pro rozhodnutí. Je tedy i tato žalobní námitka žalobců nedůvodná.
15. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žaloby žalobců jako nedůvodné zamítl v souladu s ust. § 78 odst. 7 z. ř. s., přičemž v této věci rozhodl bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 z. ř. s.

16. Ustanovené právní zástupkyni žalobců byla přiznána odměna za jejich zastupování v rozsahu 2 úkonů právní pomoci po 9 920 Kč a 2 režijních paušálů po 300 Kč, celkem 20 440 Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 12 odst. 4 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a s připočtením 21 % DPH celkem 24 732 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 16. června 2020

JUDr. Petr Indráček
samosoudce